

DAFTAR PUSTAKA

Buku

Adatrechbundel XI: Sumatra, 1915.

Ackerstaff, Rob. "Mededelingenblad van de Studiegroep." *ZWP Mededelingenblad* 46.2 (2014): 570–590.

Arios, Rola Leonard, and Femmy. *Lebong dari Mitologi, Kota Tambang, hingga Onderafdeeling*. Padang: BPSNT Padang, 2008.

Breman, Jan. *Menjinakkan sang kuli: politik kolonial, tuan kebun, dan kuli di Sumatra Timur pada awal abad ke-20*. Pustaka Utama Grafiti dan KITLV, 1997.

———. *The Village on Java and The Early Colonial State*. Rotterdam: CASP, 1980.

Darmono, Djoko. *Mineral dan Energi Kekayaan Bangsa : Sejarah Pertambangan dan Energi Indonesia*. Jakarta: Departemen Energi dan Sumber Daya Mineral, 2009.

Dharmowijono, W. "Van koelies, klontongs en kapiteins: het beeld van de Chinezen in IndischNederlands literair proza 1880-1950." Universiteit van Amsterdam], 2009.

Easton, N. Wing. *Redjang Lebong: Een Kritisch-Mijnbouwkundige Studie*. Nederlandsch-Indie: Koninlijke Instituut, 1912.

Erwiza, E. *Sejarah hubungan buruh-manajemen antara Billiton Maatschappij, perusahaan tambang timah Belanda dengan buruh imigran Tionghoa di Pulau Belitung, Provinsi Sumatera Selatan, 1852-1940*. Jakarta: Pustaka Sinar Harapan, 1995.

Hafdl. *Ilmu Bumi Redjang Lebong*. Jakarta: Pertjetakan dan Penerbitan Kedjora, 1961.

Hayashi, Yoko. *Agencies and Clients; Labour Recruitment in Java 1870-1950*, n.d.

Hoekstra, Balk F. D. *Nemesis Schetsen uit Ned-Indie*. KITLV, 1912.

Houben, V. J. H., and J. Thomas Lindblad. *Coolie Labour in Colonial Indonesia: A Study of Labour Relations in the Outer Islands, C. 1900-1940*. Otto Harrassowitz Verlag, 1999.

Huitema, WK. *De bevolkingskoffiecultuur op Sumatra : met een inleiding tot hare geschiedenis op Java en Sumatra*, 1935.

Ingleson, John. *Perkotaan, Masalah Sosial & Perburuhan di Jawa Masa Kolonial*. Ed. Iskandar P. Nugraha. Jakarta: Komunitas Bambu, 2004.

- Kops, G.F. De Bruyn. *Overzicht van Zuid-Sumatra*. Amsterdam: Uitgave van het Instituut, 1919.
- Kuntowijoyo. *Metodologi Sejarah*. Yogyakarta: Tiara Wicana Yogya, 2003.
- Makdoembaks, Nizaar. *Foute dokters en de tabaksindustrie van Sumatra (K)NMG en de tientallen miljoenen overze*. Uitgeverij de Woordenwinkel, 2019.
- . *Mohammed Smeekt om Genade: Gruwelen van Strijders van Oranje*. Uitgeverij de Woordenwinkel, 2015.
- Marsden, William. "History of Sumatra." London: Payne and Son, 1784.
- Nabella, Septa Diana. *Monograf Kebijakan Deviden Perusahaan*. Purbalingga: Eureka Media, 2022.
- Adatrechtbundels*. XXVII: Sum. Instituut voor de Taal Land en Volken Kunde van Nederlandsch-Indie, 1928.
- Nurhajarini, Dwi Ratna, Indra Fibiona, and Suwarno. *Kota Pelabuhan Semarang dalam Kuasa Kolonial: Implikasi Sosial Budaya Kebijakan Maritim, Tahun 1800an-1940an*. Yogyakarta: Balai Perlestarian Nilai Budaya Yogyakarta, 2019.
- Perron, D U. *E.Du Perron Verzameld Werk VII: Indisch Memorandum*. Amsterdam: G.A van Oorschot Amsterdam, 1959.
- Ploeg, F.P.C.S. van der. *Insulinde Schatten van den Bodem*. Deventer: Uitgeverij W. van Hoeve, 1949.
- Quanjer, C.A.J. *Land en Volk van Nederlandsch-Indie*. Den Haag: Universiteit Utrecht, 1933.
- Siddik, Abdullah. *Sejarah Bengkulu 1500-1990*. Jakarta: Balai Pustaka, 1996.
- Stibbe, D. G. *Encyclopædie van Nederlanndsche-Indië*. Leiden: Martinus Nijhoff Publisher, 1939.
- Stibbe, D.G., J.W.F.H.Sandbergen, and E.M. Uhlenbeck. *Encyclopædie van Nederlandsch-Indie*. Netherlands: MArtinus Nijhoff, 1935.
- Straub, M. (1928). *Kindersterfte ter oostkust van Sumatra*. Koninklijke Vereeniging Koniaal Instituut.
- Verloop, J.H. *De Economische Beteekenis van Onze Koloniale Goudindustrie*. Amsterdam, 1917.
- Wit, Augusta de. *Natuur en menschen in Indië*. Amsterdam: Digitale Bibiliothek voor de Nederlandse Letteren, 1914.
- Wybrands, K. *Indische Distels: Causeriën en Opstellen*. Batavia: Albrecht & Co, 1906.

Arsip

Dienst van Mijnwezen 1828-1942: Diversen. 123. Arsip Nasional Republik Indonesia.

Mijnwezen. Telegraaf en Telefoon dienst in Nederlandsch Indie Tanggal 8 November 1918 dan 9 Januari 1919. Arsip Nasional Republik Indonesia

Notulen: van de Conferentie met de Hoofden van gewestlijk bestuur in de Buitengewesten, gehouden ten Palaize Koningsplein Weltevreden (1931).

Verslag Mijnbouw Maatschappij Redjang-Lebong, 1929.

Verslag Mijnbouw Maatschappij Redjang-Lebong, 1930.

Volkstelling 1930: Deel IV Inheemsche Bevolking van Sumatra. Batavia: Departement van Economische Zaken, 1930.

Koran Artikel dan Majalah

Bataviasche Nieuwsblad, tanggal 19 September dan 12 Oktober 1900.

De Arbeider “Uit de Oost: Een Koolieschandaal.”, 1904.

De Ingenieurs, 1932.

De Sumatra Post: Dagblad voor Sumatra's Oostkust, 1904.

De Tijd, 14 April 1931.

Het Nieuws van den Dag voor Nederlandsch-Indië, 1902.

Artikel Jurnal, Conference Proceeding, dan Working Paper

Ackerstaff, Rob. “Mededelingenblad van de Studiegroep.” *ZWP Mededelingenblad* 46.2 (2014): 570–590.

Andriyanto, R, and A Fitriasia. “Eksplorasi dan Eksploitasi Penambangan Emas Lebong Donok (Bengkulu) Tahun 1897-1942.” *Jurnal Kronologi* 1.3 (2019): 10–21.

Breman, J. “New Thoughts on Colonial Labour in Indonesia.” *Journal of Southeast Asian Studies* 33.2 (2002): 333–339.

Erman, Erwiza. “Chinese taukeh, labourer, and state control: Case study of panglong in eastern region of Sumatra (1890-1930).” *Wacana* 18.2 (2017): 514–539.

Hayashi, Yoko. *Agencies and Clients; Labour Recruitment in Java 1870-1950*, 2002.

- Jones, Catherine. "Types of Welfare Capitalism." *Government and Opposition* 20.3 (1985): 328–342.
- Leeuwen, Theo Van. "A Brief History of Mineral Exploration and Mining in Sumatra." In *Proceedings of Sundaland Resources 2014 MGEI Annual Convention*. 34–55. Palembang, 2014.
- Lindblad, J. Thomas. "Economic Aspects of the Dutch Expansion in Indonesia 1870-1914." *Modern Asian Studies* 23.1 (1989): 1–24.
- Dmytro Osiichuk. "Prosperity, great compression and Reaganomics: lessons for economic policy." *Nierówności społeczne a wzrost gospodarczy* 51.3 (2017): 120–132.
- Rahmana, Siti. "Pengaruh Pendirian Perusahaan Pertambangan Emas Kolonial Belanda Di Lebong Tahun 1897-1930." *Jurnal Aghinya Stiesnu Bengkulu* 1.1 (2018): 74–86.
- Van Gorsel, J.T. (Han), Alina Chrzastek, and Anna Gorecka-Nowak. "Jozef Zwierzycki, a prolific Polish geological mapping expert in Indonesia, 1914 – 1938." *Berita Sedimentologi* 47.1 (2021): 79.

Skripsi/Tesis/Desertasi

- Dede, Hikto Feri. "Kehidupan Keluarga Keturunan Orang Rantai di Sawahlunto (1918 – 2011): Sebuah Sejarah Keluarga." Skripsi. Universitas Andalas, 2012.
- Gulik, Pieter Johannus Van. "De Medisch-Hygienische Dienst der Mijnbouw Maatschappij Redjang-Lebong Gedurende het Djivak 1925 tot en met 1929." Disertasi. Rijks Universiteit, 1930.
- Patimah, Titin, and Bondan Kanumoyoso. "Nasionalisasi Perusahaan Pelabuhan di Tanjung Perak: Kehidupan Sosial Ekonomi Masyarakat Buruh (1957-1960)." Skripsi. Universitas Indonesia, 2018.
- Pohan, Riska Dewi. "Kehidupan Sosial Ekonomi Buruh Perkebunan Di Padang Halaban *Onderafdeeling* Labura (1991-2013)." Skripsi. Universitas Negeri Medan, 2013.
- Razif, Manus. "Tahap-tahap perekrutan dan Penguasaan Kuli Kontrak Jawa di Perkebunan Karet Sumatra Timur 1904-1920" Universitas Indonesia, 1988
- Ruiter, Peter de. *Het mijnwezen in Nederlands-Oost-Indië 1850-1950*. Disertasi. Universiteit Utrecht, 2016.